

Aktier, og saa laver Telegrafisten det om til „verkaufen“. Det var jo meget uheldigt, for saa blev Resultatet det modsatte af, hvad det skulde være. Men hvorledes man egentlig skal afgøre det, vil blive meget vanskeligt, naar man ikke har en bestemt Regel. Her er givet den Regel, som forekommer mig rigtig, at naar en afgiven Villieserklæring, som beforders ved Telegraf eller mundtlig fremføres ved Bud, bliver forvansket ved Fejl fra Telegrafvæsenets Side eller ved urigtig Gengivelse af Budet, er Afgiveren ikke bundet ved Erklæringen i den Skikkelse, hvori den kom frem. For mig staar det kun som tvivlsomt, om det er rigtigt, at det ogsaa skal gælde, naar Erklæringen bliver afgivet ved et Bud, thi der kan jo være nogen Sandsynlighed for, at vedkommende Afsender ikke har instrueret Budet rigtigt eller har været utydelig i en eller anden Henseende, medens derimod det kan paa-vises paa Telegramblanketten, hvad han har villet telegrafere; og han har aldeles ingen Skyld i, at Telegrammet forvanskes. Men det er i hvert Tilfælde godt, at man har en bestemt Regel for det Tilfælde, og selvfølgelig har det Betydning ved Telegrafering.

Der er en hel Del andre i høj Grad interessante Tilfælde, som er nævnte i Lovforslaget, f. Eks. de, som staar nævnte i §§ 36—37 og 38. Det er Regler, som svarer til dem, som findes andetsteds, og som gaar ud paa, at man skal ikke være bundet ved ganske ubillige Aftaler, saasom Aftaler, der fastsætter en Konventionalstraf, som er ganske urimelig, eller som fastsætter Straf eller Pengebod eller saadant noget lignende for det Tilfælde, at man fører en Konkurrence imod en vis Aftale. Det er Regler, som egentlig henviser Afgørelsen i saadanne Tilfælde til bonum et æquum, altsaa at man skal tage billigt Hensyn, og det kan der nemt blive Tale om i saadanne Tilfælde. Jeg kan erindre, at en Mand havde forpligtet sig til ikke at oprette en Sæbefabrik under en høj Mulkt, jeg tror 10,000 Kr. Manden gik senere fallit, men i hans Bo viste der sig at være betydelige Aktiver, og saa meldte Medkontrahenten sig og forlangte afsat af Boet en Sum Penge, nemlig det, Fallenten skulde betale, hvis han senere oprettede en Sæbefabrik. Det var et pinligt Tilfælde, thi man ødelagde den, der skulde betale; men den Gang kunde man ikke finde paa noget andet end, at naar Manden havde forpligtet sig til det, saa skulde det holdes.

Det er en Bestræbelse, som efterhaanden kommer frem i flere og flere Love, at i saadanne Tilfælde, hvor det drejer sig om ubillige Krav, det, som er i Strid med, hvad man i gamle Dage kaldte Lov og Ærbarhed, skrider Lovgivningsmagten ind til Fordel for den mindre Part. Det kan være, hvis det bliver almindeligt i Lovgivningen, at man vil komme til at faa en Følelse af, hvad en gammel anset afdød Jurist altid paastod, nemlig at naar man skulde have Nævninger ved kriminelle Sager, burde man ogsaa have dem i civile Sager, og det kan være, at det udvikler sig efterhaanden derhen, at man ogsaa i saadanne Sager, hvor det drejer sig om bonum et æquum, f. Eks. ved Aager, som man jo nu vil tage fat paa, og andre Steder, hvor der kan blive Tale om ubillige Fordele, efterhaanden kommer til at føle Trang til at udvide Nævningeinstituttet og i hvert Fald have et lignende Institut i civile Sager, hvor der er Tale om at afgøre efter et almindeligt godt Skøn.

Jeg vil nu ikke indlade mig videre paa Specialiteter ved disse to Lovforslag, hvilket ogsaa vilde føre alt for vidt, men skal slutte med at anbefale dem til hurtig Vedtagelse. Jeg haaber, at de maa gaa i alt væsentligt uændret gennem Tinget.

Justitsministeren (Zahle): Af de to første Talere, det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Nørgaard) og det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (Tvede), er der ytret Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt, at Selvindtræde af Kommissionæren blev forbudt. Det er rimeligt, man fæster sig ved dette, fordi det muligvis er en ny Lovregel, men jeg vil tro, at Bestemmelsen bør fastholdes, ikke alene for at følge Eksemplet fra Sverige og Norge, men ogsaa fordi den i sig selv er den rigtigste.

Det ærede 2det Medlem for 2den Kreds gjorde en Bemærkning i Anledning af, at der ikke er nogen Straffebestemmelse i Lovforslaget om Kommission, Handelsagentur og Handelsrejsende. Det er rigtigt, det er der ikke; Aarsagen er den, at man har ment, at de Overtrædelser, som her kan ske, vil falde ind under den borgerlige Straffelovs Bedrageribestemmelser, om ikke under andre, saa under § 257, Straffelovens almindelige Regel om andre og mindre svigagtige Handlinger, og det er ikke Meningen at fremsætte Forslag til en ny Straffelov knyttet til dette Lovforslag. Naar vi kommer til Behandlingen af en ny almindelig Straffelov til Afløsning af Loven